

HØRINGSNOTAT

OM ENDRINGER I KRINGKASTINGSLOVEN – FORSLAG TIL NYE SANKSJONSREGLER, FORBUD MOT SALGSFREMMEDE OMTALE OG DISTRIBUTJON AV PROGRAMMER SOM STRIDER MOT NORSK LOV

1. INNLEDNING

1.1 Høringsnotatets hovedinnhold

Kultur- og kirkedepartementet legger med dette fram et forslag om å innføre tvangsmulkt som nytt sanksjonsmiddel i lov 4. desember 1992 nr 127 om kringkasting (kringkastingsloven). Videre foreslår departementet å utvide anvendelsesområdet for enkelte av de eksisterende sanksjonsmidlene.

Departementet foreslår også endringer i regelverket om salgsfremmende omtale/fremvisning av produkter og/eller tjenester i kringkastingsprogram. Bestemmelser om dette finnes i dag i kringkastingsforskriften. Forslaget går ut på at bestemmelser med noenlunde tilsvarende innhold inntas direkte i loven.

Departementet foreslår videre en hjemmel i kringkastingsloven til å forby omsetning og markedsføring av innretninger og tjenester som muliggjør videresending av programmer som strider mot norsk lov. Dette vil utfylle dagens forbudshjemmel mot videresending av slike programmer i kabelnett.

I tillegg foreslår departementet å avvikle Statens medieforvaltnings rolle som rent tvisteløsningsorgan ved uenighet mellom abonnenter og kabeleier om valg av kanaler i kabelnett. Statens medieforvaltning skal fortsatt føre tilsyn med at abonnementsvalgreglene følges, og skal etter forslaget kunne pålegge kabeleier å gjennomføre et nytt kanalvalg hvis reglene ikke er fulgt.

2. FORSLAG TIL REVIDERTE SANKSJONSREGLER

2.1 Bakgrunnen for forslaget

Når en kringkaster bryter kringkastingsregelverket eller vedtak fattet etter dette, kan det ilegges sanksjoner. De generelle sanksjonsformene er advarsel, inndraging av konsesjon og straff (bøter eller fengsel i inntil seks måneder). Ved brudd på reklame- og sponsoreglene kan det i tillegg ilegges overtredelsesgebyr eller pålegg om reklamefrie dager.

Siden forrige revisjon av sanksjonsbestemmelsene har antallet konsesjoner for rikskringkasting økt. Samtidig har konsesjonsvilkårene fått en mer detaljert utforming, jf. konsesjonene som er gitt til hhv. TV 2 AS, Kanal24 AS og P4 Radio Hele Norge AS. Disse kringkasterne har fått sine konsesjoner i konkurranse med andre og bl.a. på grunnlag av beskrevne programplaner. For å forplikte konsesjonærene til sine programløfter er selve søknadene blitt gjort til del av konsesjonsvilkårene. Det er viktig at det finnes adekvate sanksjonsmidler som gjør det mulig å sikre at kringkasterne følger opp sine programløfter, slik at forutsetningene for tildelingene blir oppfylt. Også andre vilkår i konsesjonene må kunne håndheves på en effektiv måte. Kringkastingsregelverket har i de senere år dessuten fått andre bestemmelser som ikke omfattes av de eksisterende økonomiske sanksjonsmidlene, bl.a. bestemmelser om beskyttelse av mindreårige seere.

En effektiv håndheving av regelverket er viktig bl.a. for å sikre publikum det kringkastingsstilbud de etter regelverket kan forvente, å verne publikum mot sendinger i strid med reglene, å sikre like konkurransevilkår for kringkasterne og for å bidra til at våre kringkastere driver i samsvar med reglene som følger av våre internasjonale forpliktelser. Kringkastingsloven § 2-9 gir bl.a. enhver direkte berørt fysisk eller juridisk person som er statsborger eller etablert i EØS-landene mulighet til å henvende seg til relevant norsk myndighet om brudd på den delen av kringkastingsregelverket hvor TV-direktivet (direktiv 89/552/EØF, endret ved direktiv 97/36/EF) er gjennomført. Dette innebærer at tredjemenn kan ta opp saker om overholdelse av en rekke bestemmelser i kringkastingsloven og -forskriften, og myndighetene bør sikre effektiv etterlevelse av disse.

Disse forhold danner bakgrunnen for at departementet ser det som nødvendig å gå gjennom det eksisterende sanksjonssystem med sikte på å fastsette mer varierte sanksjonsmidler, bl.a. for å sikre at kringkasterne etterlever regelverket og vedtak fattet i medhold av dette.

1.2 Dagens sanksjonssystem

1.2.1 Gjeldende regler

Kringkastingsregelverkets sanksjonsmidler etter loven kap. 10. *Straff*, i form av bøter eller fengsel, kan ilegges ved overtredelse av visse bestemmelser i eller gitt i medhold av kap. 2 (Generelle bestemmelser), kap. 3 (Reklame, sponning mv.), kap. 4 (Videresending i kabelnett), kap. 8 (Omsetning av materiell, avgifter, inndrivning mv.) og kap. 9 (Ulovlig kringkasting fra skip og fly i internasjonalt område mv.) i loven. De øvrige sanksjonsformene i kap. 10 ilegges administrativt. *Advarsel* kan gis ved overtredelse av samtlige bestemmelser gitt i eller i medhold av loven.

Inndragning av konsesjon (midlertidig eller varig) kan benyttes ved gjentatte eller grove overtredelser av de samme bestemmelser. *Overtredelsesgebyr* kan ilegges ved overtredelse av loven § 2-8 (Viktige begivenheter) eller kap. 3 eller forskrift gitt i medhold av disse bestemmelser. *Tidsavgrenset forbud mot å sende reklame* kan benyttes ved overtredelse av bestemmelser i loven kap. 3 eller forskrift gitt i medhold av dette kapitlet.

Sanksjonsmidlene ved overtredelse av andre bestemmelser enn de som følger av § 2-8 og kap 3 er lite nyanserte. Dette gjelder særlig i forhold til overtredelse av konsesjonsvilkår. For kringkastere som driver i direkte konkurranse med andre er det vesentlig at myndighetene rår over virkemidler som gjør at det ikke lønner seg å bryte regelverket. Etter dagens regelverk er inndraging av konsesjon det eneste alternative administrative virkemidlet til advarsel dersom konsesjonsvilkår ikke overholdes. Inndragingen kan gjøres tidsavgrenset, men er uansett et meget inngripende virkemiddel overfor en virksomhet.

1.2.2 Praksis

Statens medieforvaltning har som førsteinstans myndighet til å benytte dagens administrative sanksjonssystem i sitt tilsyn med kringkastingsregelverket. Advarsel og inndraging av konsesjon har vært sanksjonsmuligheter helt siden konsesjonssystemet for kringkasting ble innført i 1981. De nyere sanksjonsformene overtredelsesgebyr og tidsavgrenset forbud mot å sende reklame har vært praktisert siden 1993. Siden 1993 er det gitt 181 advarsler til lokalkringkastere og 14 advarsler til rikskringkastere. De fleste advarslene er ilagt for forhold som ikke omfattes av reklame- og sponsebestemmelsene, bl.a. for manglende årsrapportering. Videre er sanksjonen reklamefri dag blitt ilagt rikskringkastere to ganger. Overtredelsesgebyr er ilagt rikskringkastere to ganger og lokalkringkastere seks ganger. Fem lokalkringkastere er anmeldt for straffbare forhold etter kringkastingsloven.

1.3 Sanksjonssystemer det er naturlig å sammenlikne med

På de fleste forvaltningsområder er det knyttet sanksjoner til overtredelser av regelverket. De områdene som ligger nærmest kringkastingsregelverket er lovverkene for hhv. elektronisk kommunikasjon (lov 4. juli 2003 nr 83 om elektronisk kommunikasjon) og kontroll med markedsføring (lov 16. juni 1972 nr 47 om kontroll med markedsføring og avtalevilkår). Konsesjonsordningene på kringkastingsfeltet har også visse likheter med fiskeoppdrettskonsesjoner og forurensningstillatelser, der bruk av vilkår tilpasset den enkelte tillatelse er vanlig.

På samtlige av disse feltene kan myndighetene ilagge tvangsmulkt eller –gebyr for å sikre at aktørene opptrer i samsvar med regelverket som er fastsatt for virksomheten. Tvangsmulkten løper fra et brudd på regelverket eller vilkår oppstår inntil aktøren innretter virksomheten etter regelverket eller et særskilt pålegg. På enkelte av disse

områdene har myndighetene også adgang til å trekke tilbake tillatelsene når disse brukes i strid med regelverket eller særskilte vilkår.

1.4 Forslag til nye sanksjonsmidler

1.4.1 Behov for flere sanksjonsmidler

Som det framgår av ovenstående, er det hovedsakelig områdene utenom kap 3 i kringkastingsloven som dekkes av et lite differensiert sanksjonssystem. Dette gjelder bl.a. reglene om konsesjons- og registreringsplikt (§§ 2-1 og 2-2), konsesjonsvilkår (§§ 2-1 og 2-2), opptakplikt (§ 2-5), europeisk programmateriale (§ 2-6), beskyttelse av mindreårige (§ 2-7), kabeldistribusjon (kap. 4), beriktigelse (§ 5-1) og om NRK (kap. 6). For manglende eller for sen betaling av kringkastingsavgift gjelder egne regler om tilleggsavgift (kap. 8). Kringkastingsforskriftens detaljerte bestemmelser om drift av lokalkringkasting omfattes heller ikke av andre sanksjonsformer enn straff, advarsel og inndraging av konsesjon. Enkelte av bestemmelsene er rent nasjonale regler, mens andre er en gjennomføring av våre internasjonale forpliktelser.

For enkelte av disse bestemmelsene vil brudd kunne bestå i at kringkasteren har foretatt en enkeltstående handling i strid med reglene, f.eks. sendt et program i strid med "vannskillebestemmelsene" i forskriften § 2-6 eller unnlatt å gjøre opptak av et sendt program. I andre tilfeller kan brudd på bestemmelsene være vedvarende over tid, ved f.eks. at en kringkaster ikke sender de programtyper med den hyppighet som konsesjonsvilkårene forutsetter eller har riktig dekningsgrad.

Sanksjonsmidlene bør være slik innrettet at de sørger for at det ikke lønner seg å bryte regelverket, å sende programmer i strid med regelverket, eller å unnlate å respektere spesielle forpliktelser man har i medhold av regelverket eller gitte konsesjoner.

1.4.2 Vurdering av eksisterende sanksjonsformer

Straff (loven § 10-1) er en sanksjonsform som medfører omfattende ressursbruk i forbindelse med påtale og domstolsbehandling. Av prosessøkonomiske grunner bør rettsapparatet som hovedregel bare belastes ved grove overtredelser. En straffeforfølgning tar dessuten vanligvis lang tid. Dette er derfor neppe en hensiktsmessig reaksjonsform ved brudd på kringkastingsreglene. Økt bruk av straff som sanksjonsmiddel er derfor neppe egnet som virkemiddel for å sikre etterlevelse av kringkastingsreglene. Det foreslås likevel en tilpasning av § 10-1 bokstav a som følge av endringer som er gjort i loven etter at bestemmelsen sist ble revidert.

Advarsel (loven § 10-2) kan etter gjeldende regler gis ved overtredelse av alle regler gitt i eller i medhold av loven. Departementet ser ingen grunn til å endre denne bestemmelsen.

Overtredelsesgebyr (loven § 10-3) kan i dag brukes som reaksjon etter at en kringkaster har overtrådt loven § 2-8 eller reklame- eller sponsoreglene. Gebyr er egnet som

sanksjon også overfor andre enkeltstående regelbrudd enn reklame- og sponsebrudd. Virkeområdet kan derfor med fordel utvides til å gjelde som sanksjon ved konstaterte brudd på andre deler av kringkastingsregelverket, som f.eks. brudd på konsesjonsvilkår. Gebyret skal etter gjeldende bestemmelser gjenspeile hva kringkasteren har tjent på overtredelsen. Spesielle satser og beregningsmåter er fastsatt i kringkastingsforskriften §§ 10-1 – 10-5. Hvis overtredelsesgebyr skal brukes i forhold til flere typer brudd, f.eks. brudd på vannskillebestemmelsene, vil det ikke alltid være mulig å konstatere at bruddet har gitt kringkasteren en gevinst som gebyret skal gjenspeile. Det foreslås derfor å innføre en egen beregningsmåte for gebyr som ilegges ved andre brudd enn reklame- og sponsebrudd. I disse tilfellene bør det brukes standardiserte satser per brudd, f.eks. fastsatt i forhold til kanalens dekningsgrad. De nærmere reglene om beregningsmåten bør som tidligere fastsettes i forskrift til loven.

Å ilegge *forbud mot å sende reklame* (loven § 10-4 første ledd) i en periode er et sanksjonsmiddel som kun kan anvendes mot kringkasterne med reklamesendinger. Inntektsbortfallet som reklamenektelsen representerer kan være betydelig og avhengig av hvilke dager nektelsen gjelder. Sanksjonsformen vil ikke kunne anvendes overfor NRK og andre kringkasterne som ikke sender reklame, bl.a. lokalfjernsynskonsesjonærene på NRK2-senderne. Departementet anser likevel sanksjonsformen for å være hensiktsmessig i forhold til overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av loven kapittel 3.

Adgangen til midlertidig eller varig *inndraging av konsesjon* (loven § 10-4 andre ledd) er en sanksjonsform som fortsatt kun bør benyttes ved grove og gjentatte overtredelser av regelverket. Departementet foreslår ingen endringer i denne bestemmelsen, og mener den fortsatt kun bør benyttes ved alvorlige og gjentatte overtredelser av regelverket. Normalt vil man først benytte andre sanksjonsmidler ved regelbrudd. Inndraging av konsesjon vil derfor primært være aktuelt dersom andre sanksjoner ikke har de tilsktede virkninger.

1.4.3 Tvangsmulkt som ny sanksjonsform

1.4.3.1 Bakgrunn for forslaget

Mange brudd på kringkastingsregelverket består i at kringkasteren ikke oppfyller en plikt til å sende et bestemt innhold eller til å innrette sendingene på en bestemt måte. Flere kringkasterne er f.eks. uttrykkelig forpliktet til å ha et visst daglig innhold, som lokale sendinger i lokalkringkasting (forskriften §§ 7-6 og 7-7), daglige nyhetssendinger, program for barn og unge, etniske minoriteter, m.v. (TV 2, Kanal24 og P4). Alle kringkasterne er også bl.a. forpliktet til å gi myndighetene nødvendige opplysninger og til å sende inn årsmelding innen en viss frist. Kableiere er etter bestemmelsene i § 4-3 pliktige til å formidle visse sendinger i sine nett. For disse og liknende forpliktelser der det foreligger en frist for oppfyllelse kan det være hensiktsmessig med en sanksjon som inntreffer hvis forpliktelsen ikke oppfylles til rett

tid. Overtredelsesgebyr vil kunne brukes i de tilfeller overtredelsen allerede har funnet sted.

Departementet foreslår derfor å innføre en hjemmel for å ilegge tvangsmulkt i slike tilfeller. Tvangsmulkt er en plikt til å betale et pengebeløp ved overtredelse av regler gitt i eller i medhold av loven hvis etterlevelse av reglene ikke skjer innen en viss frist. Tvangsmulkten vil løpe fra fristens utløp og inntil kringkasteren oppfyller forpliktelsen tvangsmulkten er gitt på grunnlag av. Tvangsmulkt er som tidligere nevnt et vanlig sanksjonsmiddel på en rekke områder der private aktører har bestemte forpliktelser. Med det konkurranseforholdet som foreligger mellom ulike kringkastingsaktører er det viktig at aktørene ikke finner det lønnsomt å unnlate eller utsette å oppfylle program- eller andre forpliktelser.

Tvangsmulkten vil kunne ilegges den som etter loven §§ 2-1, 2-2 eller kapittel 4 har eller er gitt rett til å drive kringkasting eller formidling av kringkasting.

1.4.3.2 Forholdet til Grl § 96 og EMK artikkel 6

Grunnloven § 96 fastslår at ingen kan straffes uten etter dom. Straff er i forhold til Grunnloven vanligvis definert som "et onde som Staten tilføyer en lovovertreder pga. lovovertredeisen, i den hensikt at han skal føle det som et onde" (Johs. Andenæs' definisjon sitert med tilslutning i Rt 1977 s 1207).

Etter departementets oppfatning vil ikke bruk av administrative sanksjonsmidler kunne karakteriseres som straff. Formålet med de administrative sanksjonsmidlene er å sikre effektiv håndheving av kringkastingsregelverket og av kringkastingsmyndighetenes vedtak. Vi viser i den forbindelse til de hensyn som er nevnt under punkt 2.1.

Tvangsmulkten har ingen strafferettslige konsekvenser. Til forskjell fra for bøtestraff vil fengselsstraff aldri være en subsidiær reaksjon i forhold til tvangsmulkt. Den ansvarlige kan unngå at tvangsmulkten løper ved å drive i tråd med vilkårene for virksomheten.

Vedtak om ileggelse av tvangsmulkt vil kunne påklages etter de alminnelige forvaltningsrettslige reglene. Vedtakets gyldighet vil også kunne prøves av domstolen.

Tilsvarende problemstillinger i forhold til administrative sanksjonsmidler har vært drøftet og akseptert av Stortinget på en rekke forvaltningsområder, bla. i forhold til håndheving av forurensningsloven (lov 13. mars 1981 nr 6 § 73) og reklameforbudene i alkoholloven (lov 2. juni 1989 nr 27 § 9-4) og tobakkskadeloven (lov 9. mars 1973 nr 17 § 8) og i forhold til de eksisterende bestemmelsene om overtredelsesgebyr i kringkastingsloven.

Departementet vil for ordens skyld føye til at Justisdepartementet ved forrige revisjon av sanksjonsbestemmelsene i høringsrunden reiste tvil om de da foreslåtte gebyr- og tvangsmulkt-ordningene var i samsvar med Grunnloven. Kulturdepartementet fremmet

av den grunn ikke forslag om dette. Stortinget innførte likevel en hjemmel til å gi overtredelsesgebyr. I innstillingen til forslaget, Innst O nr 34 (1993-94,) uttalte flertallet i familie-, kultur- og administrasjonskomiteen følgende:

”Flertallet viser til at det er behov for et mer effektivt sanksjonssystem fordi dagens administrative sanksjonsmidler har vist seg å ha begrenset preventiv effekt. Økonomiske sanksjonsmidler kan være et godt tillegg til de tiltak som inngår i den midlertidige loven.”

Den europeiske menneskerettighetskonvensjon (EMK) ble gjort til norsk lov ved lov 21. mai 1999 nr 30 (menneskerettsloven). EMK artikkel 6 regulerer retten til en rettferdig rettergang. Departementet har vurdert en ordning med tvangsmulkt i forhold til denne bestemmelsen, og viser til det som er nevnt over om at ordningen ikke er å anse som straff.

2. FORBUD MOT SALGSFREMMEDE OMTALE/FREMVISNING AV PRODUKTER OG/ELLER TJENESTER I KRINGKASTINGSPROGRAM

2.1 Bakgrunnen for forslaget

I lovens § 3-4 andre og tredje ledd er det fastsatt regler for salgsfremmende omtale av produkter i programmer. Bestemmelsen omfatter sponsede program. I kringkastingsforskriften er det bestemmelser om salgsfremmende omtale/fremvisning av produkter og/eller tjenester i kringkastingsprogram i §§ 3-4 fjerde ledd (skjult reklame), 3-5 (salgsfremmende omtale/fremvisning) og 3-12 (premier i kringkastingsprogram). Bestemmelsene i kringkastingsforskriften gjelder generelt.

Det har vært reist tvil om disse forskriftsbestemmelsene har tilstrekkelig hjemmel i loven. Etter departementets oppfatning har forskriftsbestemmelsene god nok hjemmel i loven. For å avskjære eventuell tvil rundt dette foreslås likevel at lovbestemmelsen justeres noe for å få en klarere ordlyd og plasseres i tilknytning til de relaterte bestemmelsene for sponsede programmer i loven.

Det er et grunnleggende prinsipp at den delen av kringkastingssendingene som ikke er reklame eller identifikasjon av sponsorer; selve programmene, skal ha redaksjonelt begrunnet innhold, og ikke markedsføre varer eller tjenester. Etter departementets syn bør slike sentrale bestemmelser fremgå direkte av kringkastingsloven.

2.2 Gjeldende bestemmelser

Kringkastingsforskriften § 3-4 fjerde ledd som forbyr skjult reklame er en gjennomføring av artikkel 10 nr. 4 i TV-direktivet. I TV-direktivet er skjult reklame definert på følgende måte i artikkel 1 bokstav d:

”...muntlig eller visuell presentasjon i programmer av en vareprodusents eller tjenesteleverandørs varer, tjenester, navn, varemerke eller virksomhet dersom presentasjonen skjer bevisst i reklameøyemed fra fjernsynsselskapets side og seerne kan villedes med hensyn til presentasjonens art. Slik presentasjon anses som tilsiktet særlig dersom den skjer mot betaling eller lignende vederlag.”

Forskriften § 3-5 om salgsfremmende omtale/fremvisning må anses å omfatte skjult reklame slik dette er definert i TV-direktivet. Forbudet mot skjult reklame er derfor bare ett av flere forhold som rammes av forskriften § 3-5. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

”Produkt og/eller tjenester kan ikke omtales og/eller fremvises på en salgsfremmende måte i kringkastingsprogram, jf. likevel § 3-12 om premier i kringkastingsprogram.”

Ordlyden i forskriften § 3-5 er vidtrekkende og har i praksis blitt tolket innskrenkende etter sitt formål og av hensyn til yttringsfriheten. Enhver salgsfremmende omtale /fremvisning har således ikke blitt ansett rettsstridig. Hvorvidt en omtale eller fremvisning av produkt/tjeneste i program er ulovlig etter bestemmelsen, beror på en vurdering av om de salgsfremmende elementer med rimelighet kan sies å fremstå som begrunnet i redaksjonelle hensyn, eller om markedsføringshensyn fremstår som det sentrale. Ved vurderingen har det blitt lagt vekt på i hvilken grad programmet fremstår som markedsførende og om det foreligger andre indikasjoner på at utformingen av programmet er gjort i markedsføringshensikt.

Bestemmelsen i loven § 3-4 tredje ledd har følgende ordlyd:

”Sponsede program skal ikke oppmuntre til kjøp eller leie av sponsors eller tredje parts produkt eller tjenester, og kan ikke inneholde spesielle salgsfremmende henvisninger til slike produkt eller tjenester.”

Tilsvarende bestemmelse finnes i TV-direktivet artikkel 17 nr. 1 bokstav c. I motsetning til kringkastingsloven § 3-4 tredje ledd angir direktivet at ”spesielle salgsfremmende henvisninger” er et kvalifisert eksempel på kjøpsoppmuntring (*”in particular by making special promotional references to”*). Slik har også den norske lovbestemmelsen blitt tolket i praksis, men ordlyden har gitt opphav til misforståelser ved at det står ”og kan ikke inneholde” i stedet for ”herunder” eller liknende. Ordlyden i loven § 3-4 tredje ledd er også misvisende i forhold til bestemmelsen i kringkastingsforskriften § 3-5, da reguleringen av ikke-sponsede program etter sistnevnte bestemmelse synes å være strengere enn for sponsede program etter førstnevnte bestemmelse. I praksis har imidlertid heller det motsatte blitt lagt til grunn all den tid det er nærliggende å anta at salgsfremmende sekvenser i sponsede program skyldes at sponsor har fått påvirke programinnholdet.

Bestemmelsen i kringkastingsforskriften § 3-12 (om premier i kringkastingsprogram) er et unntak fra ovennevnte bestemmelser for å imøtekomme et legitimt behov for kringkasterne til å kunne presentere premier i program der slike forekommer.

Kringkastingsloven § 3-4 andre ledd, der det heter at *"Innhold og presentasjonsform i sponsede program må være slik at kringkasterens redaksjonelle integritet opprettholdes fullt ut"*, vil normalt også være overtrådt dersom det foreligger brudd på § 3-4 tredje ledd. § 3-4 andre ledd har imidlertid et noe videre virkefelt da påvirkning av program som ikke er av markedsførende karakter også vil kunne medføre at kringkasterens integritet ikke er opprettholdt.

2.3 Nye lovbestemmelser

Departementet foreslår å lovfeste bestemmelsene som gir uttrykk for det grunnleggende prinsipp at kringkastingsprogram skal ha en redaksjonell begrunnelse, og ikke være markedsføring. Samtidig foreslås bestemmelsene omredigert slik at de misforståelser og uklarheter gjeldende bestemmelser har gitt opphav til, begrenses så langt det er mulig. Det tilsiktes ingen realitetsendring i forhold til nåværende praksis etter kringkastingsforskriften §§ 3-4 fjerde ledd (skjult reklame) og 3-5 (presentasjon av produkter og tjenester), jf § 3-12 (premier i kringkastingsprogram), eller etter kringkastingsloven § 3-4 andre og tredje ledd (presentasjon av produkter og tjenester i sponsede program).

Departementet foreslår en ny bestemmelse i kringkastingsloven § 3-3 for ikke-sponsede program med tilnærmet samme innhold som loven § 3-4 tredje ledd for sponsede program. Selv om disse bestemmelser vil omfatte også det som er å anse som skjult reklame etter TV-direktivet, synes det hensiktsmessig å også nevne skjult reklame som et eksempel på kjøpsoppmuntring. Departementet foreslår derfor at bestemmelsene angir at "spesielle salgsfremmende henvisninger" er et kvalifisert eksempel på kjøpsoppmuntring. Det er ikke nødvendig eller hensiktsmessig å innta i bestemmelsen at kjøpsoppmuntringer lettere vil bli ansett som ulovlige i sponsede program.

Dersom det forekommer premier i et program, vil det i mange tilfeller foreligge et sponseforhold. Dette er likevel ikke tilfelle der premien er av ubetydelig verdi. Departementet foreslår derfor at unntaket for premiepresentasjoner gis en ordlyd som omfatter både tilfellene der premien anses som sponing og der dette ikke er tilfelle pga ubetydelig verdi. Det foreslås at bestemmelsen inntas i ny § 3-5 i loven. Videre inntas det en henvisning fra loven §§ 3-3 og 3-4 tredje ledd til ny § 3-5 for å klargjøre at § 3-5 om premiepresentasjon er et unntak fra forbudene om salgsfremmende omtale/fremvisning.

Bestemmelsen i loven § 3-4 andre ledd foreslås ikke endret.

De foreslåtte lovendringene medfører at kringkastingsforskriften §§ 3-4 fjerde ledd, 3-5 og 3-12 bør oppheves.

3. FORBUD MOT VIDERESENDING AV ULOVLIGE OG SKADELIGE PROGRAMMER

3.1 Bakgrunnen for forslaget

Statens medieforvaltning har etter kringkastingslovens § 4-5 hjemmel til å forby videresending i kabel av kanaler som "sender program med pornografi eller vold i strid med norsk lov" og fjernsynskanaler som "sender program som kan være skadelige for barn eller ungdom når videresendingen skjer på tidspunkt barn eller ungdom er en dominerende seergruppe". I tillegg gir § 4-5 hjemmel til å forby videresending av fjernsynskanaler som sender reklame i strid med norsk lov og program som norsk rett har funnet er i strid med straffelovens § 135 a.

I Norge blir fjernsyn distribuert via kabel, satellitt og bakkenett. I samtlige nett lar det seg gjøre å distribuere ulovlige eller skadelige kringkastingsprogrammer. Det er vanskelig å forsvare at det skal være forbudt å distribuere ulovlig eller skadelig innhold på én plattform, mens identisk innhold fritt kan formidles i andre nett. Departementet forslår derfor en lovendring som vil innebære at det ikke vil ha noen betydning hvilken plattform sendingene distribueres på.

Konvergensutvalget drøftet kringkastingslovens § 4-5 i sin innstilling (NOU 1999:26). Flertallet tok til orde for at bestemmelsen bør vurderes opphevet. Utvalget uttalte at det hadde "forståelse for de intensjoner som ligger til grunn for bestemmelsen" og at det antok at bestemmelsen hadde en viss preventiv betydning. Utvalgets hovedinnvending var imidlertid at bestemmelsen "er knyttet opp til en bestemt distribusjonsteknologi, ved at den kun kommer til anvendelse overfor kabelnett." Videre anførte utvalget at det kan "reises prinsipielle innvendinger mot at lovverket pålegger kabelselskapet et medvirkeransvar" siden kabelselskapet kun er "en distributør av andres programmer".

Departementet følger i noen grad utvalgets betraktninger, men deler ikke konklusjonen. Dersom forbudet mot videresending av ulovlig innhold har en preventiv virkning og intensjonene som ligger til grunn for bestemmelsen er aktverdige, er det etter departementets syn riktig å tilstrebe en teknologinøytral bestemmelse snarere enn å oppheve bestemmelsen.

Det kan også stilles spørsmål ved om utvalgets påpekning av at kabelselskapet kun er en distributør av andres programmer er dekkende for de faktiske forhold. Når det gjelder den prinsipielle innvending mot at lovverket pålegger kabelselskapet et medvirkeransvar, ser utvalget etter departementets syn her bort fra at de dominerende kabelselskapene også markedsfører og formidler programpakker og har en direkte økonomisk gevinst som følge av dette. Det kan neppe være tvil om at de større kabelselskapenes virksomhet omfatter mer enn å leie ut linjer som distribuerer andres programmer.

Departementet foreslår at det innføres en hjemmel i kringkastingsloven som i tillegg til å kunne forby selve videresendingen av ulovlige og skadelige kringkastingsprogrammer, også kan forby omsetning og markedsføring av innretninger som muliggjør distribusjon av slike programmer. Et vedtak om å forby distribusjon vil dermed også kunne rettes mot det omsetningsleddet som faktisk markedsfører, selger og kontrollerer tilgang til programmene, dvs. aksesselskapet (kortselskapet) og ikke kun distributøren (eksempelvis kabelselskapet).

I tillegg foreslår departementet en omformulering av § 4-5 første ledd bokstav b som gjør innholdet i forbudshjemmelen mer i samsvar med den tilsvarende forbudshjemmelen i § 2-7, som gjelder overfor norske kringkastere.

3.2 Gjeldende regler

Kringkastingslovens § 4-5, bokstav b) og c) regulerer forbud mot videresending av fjernsynskanaler som bl.a. sender program med ulovlig pornografi og vold og program som må anses som skadelige for barn og ungdom.

Reglene stammer fra lov 10. juni 1988 nr. 46 om kabelsendingar som i 1992 ble innlemmet i kringkastingsloven uten endringer (jf. Ot. prp nr. 78 (1991-92)). Reglene er plassert i kapittel 4, som regulerer videresending i kabelnett. Det er følgelig neppe tvil om at § 4-5 utelukkende gir hjemmel for å forby videresending av ulovlig eller skadelige programmer når videresendingen foregår i kabelnett.

Internasjonalt regelverk legger enkelte føringer på Norges mulighet til å gripe inn overfor ulovlige eller skadelige programmer fra andre land. TV-direktivet har som hovedformål å sikre fritt mottak av fjernsynssendinger over landegrensene. Direktivets artikkel 2a 2(a) gir likevel anledning til å begrense videresending av fjernsynssendinger som medlemsstaten finner innebærer åpenbare, alvorlige og grove brudd mot direktivets artikkel 22. Artikkel 22 pålegger medlemslandene å ta nødvendige skritt for å sikre at fjernsynssendinger fra kringkastere under deres jurisdiksjon ikke sender programmer som alvorlig kan skade mindreåriges fysiske, mentale eller moralske utvikling, særlig programmer som inneholder pornografi eller umotivert vold. Direktivet anses gjennomført i norsk rett gjennom lov 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting og forskrift av 28. februar 1997 nr. 153 om kringkasting, med relevante bestemmelser i annet regelverk, som bl.a. straffeloven § 211 (pornografi) og § 382 (voldelige innslag). I kringkastingsforskriften § 4-5 er det fastsatt en særskilt prosedyre som skal følges før forbud mot videresending kan iverksettes.

I 1994 ble det med hjemmel i kringkastingslovens § 4-5, bokstav b) nedlagt forbud mot videresending av kanalene TV1000 og FilmMax i norske kabelnett. FilmMax stevnet staten ved Kulturdepartementet for Oslo Byrett, som besluttet å forelegge saken for EFTA-domstolen for en rådgivende uttalelse om forståelsen av direktivet. Stevningen ble trukket etter at rådgivende uttalelse forelå i juni 1998. Statens medieforvaltning aksepterte at de pornografiske sendingene ble videresendt med en sladd (i praksis et

utvidet tekstfelt) som dekker deler av billedskjermen. Med introduksjonen av digitale kabelnett ble det imidlertid med enkle midler mulig å fjerne sladden ved å velge svenske eller danske undertekster. I desember 2003 opprettholdt departementet Statens medieforvaltnings forbud mot videresending av program med ulovlig pornografi i kanalene Canal + Gul, Canal + Blå og TV1000 i norske digitale kabelnett.

Lov av 23. mai 2003 nr. 35 om visse sider av elektronisk handel og andre informasjonssamfunnstjenester (ehandelsloven) gjennomfører direktivet om elektronisk handel (2000/31/EF av 8. juni 2000). Direktivet skal bidra til et virksomt indre marked ved å sikre fri bevegelighet for informasjonssamfunnstjenester mellom medlemsstatene. Direktivet inneholder ansvarsbestemmelser, jf. art. 12-15, som er foreslått gjennomført i en endringslov til ehandelsloven, jf. Ot. prp. nr. 4 for 2003-04. Etter loven § 1 andre ledd bokstav a) defineres informasjonssamfunnstjenester som "enhver tjeneste som vanligvis ytes mot vederlag og som formidles elektronisk, over avstand og etter individuell anmodning fra en tjenestemottaker". Kravet om individuell forespørsel innebærer at kringkasting ikke faller inn under definisjonen av informasjonssamfunnstjenester. Direktivet og loven omfatter dermed ikke fjernsynssendinger og såkalt tilnærmet video på forespørsel. Rene video på forespørselstjenester vil imidlertid normalt være omfattet.

Straffeloven § 204 bokstav b forbyr innførsel av pornografi med sikte på utbredelse. I forarbeidene til bestemmelsen går det fram at elektronisk innførsel vil være omfattet, forutsatt at det foreligger utbredelseshensikt. I Ot.prp. nr 28 (1999-2000) (Om lov om endringer i straffeloven m.v. (seksuallovbrudd)) heter det at "den som bare stiller teknisk utstyr til disposisjon for elektronisk innførsel av skrift, lyd eller bilde etc. fra utenlandske kilder - som internettverter, aksessleverandører og kabelselskap - kan ikke anses som ansvarlige for den eventuelle innførsel av pornografi som den enkelte kunde foretar via det aktuelle distribusjonssystemet." Det er derfor noe usikkert i hvilken grad straffebestemmelsen direkte rammer de som på ulike måter bidrar til at pornografisk kringkastingsinnhold spres til norske seere via ulike fjernsynsmottaksplattformer.

Forbudshjemmelen i kringkastingsloven § 2-7 første ledd er en gjennomføring av TV-direktivets artikkel 22 nr. 1. Bestemmelsen gjør det forbudt for kringkastere under norsk jurisdiksjon å sende program med innhold som i alvorlig grad kan være til skade for mindreårige, og har således en større rekkevidde enn straffeloven §§ 204 og 382. Et program kan inneholde kjønnslige skildringer eller vold som ikke rammes av straffeloven, men kan likevel anses å være alvorlig til skade for mindreårige etter § 2-7. Likeledes kan program som ikke inneholder kjønnslige skildringer eller vold i noen tilfeller tenkes å være alvorlig til skade for mindreårige. Bestemmelsen i § 4-5 bokstav b gir i dag hjemmel til å stanse videresending av programmer som i alvorlig grad kan være til skade for mindreårige ved at de innholdsmessig er i strid med bla. straffeloven §§ 204 og 382. Man legger til grunn at sendinger som rammes av straffeloven §§ 204 og 382 i alvorlig grad kan være til skade for mindreårige, jf Ot.prp. nr. 2 (1999-2000).

Bestemmelsene i §§ 2-7 første ledd og 4-5 første ledd bokstav b må ikke forveksles med § 4-5 første ledd bokstav c, som reflekterer det såkalte "vannskilleprinsippet", om at visse programmer av hensyn til mindreårige bør sendes på tidspunkt hvor de ikke er en naturlig seergruppe. En liknende "vannskille"-bestemmelse finnes i § 2-7 andre ledd med forskrifter, som gjelder direkte overfor norske kringkastere. TV-direktivets bestemmelser om dette finnes i artikkel 22 nr. 2.

3.3 Forslag til nye bestemmelser om forbud mot videresending

TV-direktivet spesifiserer verken hvilke former for inngrep mot fri videresending som kan være akseptable eller hvem slike inngrep kan rettes mot (nettoperatør, aksessleverandør eller andre). Hvis Norge har til hensikt å stanse videresending av en fjernsynssending fra et EU/EØS-land skal EFTAs overvåkingsorgan varsles. Varslingsplikten antas å representere tilstrekkelig sikkerhet mot vilkårlige eller urimelige inngrep.

EU-land som vil stanse videresending skal varsle EU-kommisjonen. Kommisjonen slo i et prosesskrift til EU-domstolen i den såkalte Red Hot Dutch-saken (sak C 327/93) utvetydig fast at "videresending" også omfatter overføring av fjernsynssignal som finner sted mellom kundens parabol og fjernsynsapparat. Direktivet begrenser således ikke videresending til kabelnett.

Isolert sett gir ordlyden i kringkastingsloven § 4-5 hjemmel til å forby videresending av ulovlige programmer som distribueres via satellitt. Gjeldende bestemmelse gir heller ikke holdepunkter for hvem (nettoperatør, aksessleverandør eller andre) et forbudsvedtak skal rettes mot. Som nevnt tidligere må forarbeidene (jf. særlig Ot.prp. nr. 53 for 1987-88, Lov om kabelsendingar) og plasseringen i kringkastingsloven kapittel 4, Videresending i kabelnett, likevel forstås slik at dagens bestemmelse må tolkes til utelukkende å gjelde kabelnett.

Dagens bestemmelse retter seg altså i første rekke mot den som eier eller leier ut den fysiske infrastrukturen som må til for å føre signalet fram. Det kan hevdes at selskap som stiller teknisk utstyr til disposisjon for videresending i noen tilfeller både kan ha en utbredelseshensikt og en økonomisk gevinst av å legge til rette for distribusjon. Det er likevel ikke uten videre rimelig at en virksomhet som utelukkende stiller teknisk utstyr til disposisjon for videresending og som ikke har utbredelseshensikt skal stilles til ansvar for det innholdet som formidles i nettet (jf. bl.a. Ot. prp. nr. 28 (1999-2000) Om lov om endringer i straffeloven mv. (seksuallovbrudd)), dersom det er mer treffende å stille andre aktører til ansvar.

Ansvar for at innholdet gjøres tilgjengelig overfor publikum ligger i første rekke hos aksesselskapet. Det er denne virksomheten som setter sammen, markedsfører og selger innholdet. Det er også disse selskapene som rår over innholdet, ved at de har kjøpt retten av fjernsynskanaler til å fremby for salg eller leie tilgang til kanalen. Det er også dette selskapet som inngår avtale direkte med abonnentene. Departementet

foreslår å utvide hjemmelen til å omfatte den virksomheten som rår over det ulovlige innholdet, som klarest har utbredelseshensikt og som i utgangspunktet står nærmest til å iverksette tiltak for å stanse videresendingen.

Departementet foreslår å endre § 4-5 slik at den i tillegg til å hjemle forbud mot videresending også vil hjemle forbud mot salg, utleie eller markedsføring av innretninger eller tjenester som har som formål å gi tilgang til fjernsynskanaler som sender ulovlig og skadelig innhold.

Det er ikke departementets hensikt å innføre forbud mot omsetning eller markedsføring av enhver innretning eller tjeneste som er nødvendig for å få tilgang til fjernsynssendinger (eksempelvis antenner, kabler m.v.) uavhengig av innhold. Det er en forutsetning at innretningen eller tjenesten er avgjørende for at abonnenten får tilgang til ulovlig innhold.

Normalt vil tilgang til ulovlige programmer være undergitt tilgangskontroll og betaling. Det er mulig å tenke seg videresending av ulovlig innhold der kunden har fri tilgang til det ulovlige innholdet. En hjemmel som alene retter seg mot salg, utleie eller markedsføring av innretninger som har som formål å gi tilgang til ulovlig eller skadelig innhold (og ikke videresending) er derfor etter departementets syn ikke tilstrekkelig. Departementet foreslår derfor å videreføre hjemmelen til å forby videresending.

Forbud mot videresending etter eksisterende bestemmelse i § 4-5 har blitt utformet slik at det i størst mulig grad kun skal ramme det ulovlige innholdet som formidles, og ikke hele kanalen. Departementet ønsker å videreføre denne praktiseringen av bestemmelsen, slik at forbud mot videresending og tilgjengeliggjøring hvor det er praktisk mulig blir best mulig målrettet.

Videre foreslår departementet å endre § 4-5 første ledd bokstav b slik at den i større grad samsvarer med § 2-7 første ledd og tilhørende forskriftsbestemmelse. På den måten blir det samsvar mellom hvilke sendinger det er forbudt for norske kringkastere å sende og hvilke sendinger fra utenlandske kringkastere man kan forby videresending av i Norge.

3.4 Håndheving

En forbudshjemmel som beskrevet ovenfor vil innebære at det vil kunne bli lagt ned forbud mot salg av tilgangskort til kanaler som sender program i strid med norsk lov. Aksesselskapene vil enkelt kunne begrense videresending gjennom å endre koder i kortene eller signalene som sendes ut med fjernsynssignalene og som styrer kundens tilgang til kanaler og programmer.

Aksesselskapene vil imidlertid kunne være etablert i utlandet og benytte ulike forhandlernetter for å formidle sine tjenester i Norge. En forbudshjemmel vil imidlertid også innebære at forhandlere forbys å medvirke til at angjeldende kanaler

videresendes. Et utenlandsk aksesselskap som tilbyr sine tjenester i Norge kan likevel vanskelig basere sin virksomhet på at forhandlerne må begå straffbare handlinger for å formidle deres tjenester. Vi antar derfor at forbudet neppe vil by på vesentlige håndhevingsproblemer. Dersom en slik situasjon likevel skulle oppstå vil det innebære praktiske problemer å varsle samtlige forhandlere om forbudsvedtaket. Departementet foreslår derfor å gi Statens medieforvaltning hjemmel til å gi forskrift med nærmere regler om forbud mot å gjøre tilgjengelig fjernsynskanaler som sender ulovlig innhold.

Det er først og fremst satellittaksesselskaper som ikke benytter seg av forhandlernet i Norge som det vil være praktisk vanskelig å stanse. Dette vil kunne være selskaper som markedsfører sine tjenester på utenlandske fjernsynskanaler eller over Internett eller liknende og som inngår abonnementsavtaler direkte med norske brukere. Det er etter vår oppfatning lite trolig at slike selskaper vil få en særlig stor kundekrets i Norge. Departementet antar at omfanget av slik omgåelse vil være beskjedent og foreslår inntil videre ikke tiltak med sikte på å begrense slik virksomhet.

Med sikte på å gjøre straffesanksjoneringen av forbudshjemmelen tydeligere, foreslår departementet at det i kringkastingsloven § 10-1 uttrykkelig tas inn et forbud mot overtredelse av enkeltvedtak gitt i medhold av § 4-5.

3.5 Endring av tittel på kringkastingsloven kapittel 4

Kringkastingsloven kapittel 4 bærer overskriften "Videresending i kabelnett". Departementet foreslår å endre overskriften på kapittel 4 slik at det tydelig går fram at bestemmelsene ikke er avgrenset til kabelnett og tittelen bedre reflekterer det faktiske innholdet i kapitlet. Departementet viser til at § 4-3 allerede er endret slik at bestemmelsen er nøytral med hensyn til hvilke nett som omfattes. Når det gjelder §§ 4-2 og 4-4 går det fram av ordlyden at virkeområdet for disse bestemmelsene er kabelnett.

3.6 Forslag om å oppheve § 4-6 "Klagerett, klageorgan"

Kringkastingsloven § 4-6 stammer i hovedsak fra innlemmelsen av lov om kabelsendingar i kringkastingsloven (jf. Ot. prp nr. 78 (1991-92)). Det materielle innholdet i bestemmelsens første ledd følger i hovedsak direkte av forvaltningsloven § 28 første ledd. Det gjelder typisk den klageretten en kabeleier har i forhold til enkeltvedtak Statens medieforvaltning fatter etter § 4-5 om forbud mot videresending av visse kanaler. For mange av de enkeltvedtak Statens medieforvaltning fatter i medhold av kap. 4 vil også abonnenter ha rettslig klageinteresse etter den nevnte bestemmelsen i forvaltningsloven.

Lovens § 4-6 første ledd angir i tillegg til en alminnelig klagerett også en form for konfliktløsningsordning for de tilfeller abonnenter og kabeleier eller den som disponerer kabelnettet ikke kommer til enighet om programtilbudet i nettet etter § 4-4, jf. Ot. prp nr. 53 (1987-88), Lov om kabelsendingar. Abonnenters klager på kabeleieres

valg av kringkastingssendinger vil ikke kunne anses som klage på vedtak i forvaltningsrettslig forstand. Bruken av begrepet *vedtak* i § 4-6 første ledd kan derfor virke forvirrende. Statens medieforvaltning har et generelt ansvar for å påse at kabeleiere og abonnentene følger reglene i loven og forskriften kap. 4 om bl.a. plikt til videresending og valg av kringkastingssendinger. En del av denne tilsynsoppgaven er å påse at kabeleier presenterer et bredt programtilbud som grunnlag for valget og at framgangsmåten for valget sikrer reelle valgmuligheter for abonnentene. Abonnenter som mener kabeleier har brutt abonnementsvalgreglene kan uavhengig av bestemmelsen i § 4-6 første ledd be Statens medieforvaltning ta opp saken med kabeleier. Departementet ser det som en meget omfattende oppgave for Statens medieforvaltning å ta stilling til mer saklig uenighet om et abonnementsvalg, f.eks. der et mindretall mener deres interesser er underkjent av flertallet, men der valget er gjennomført i samsvar med reglene i loven og forskriften. For å sikre at abonnementsvalget skjer i samsvar med reglene innføres en hjemmel til å pålegge kabeleier eller den som disponerer kabelnettet å gjennomføre et nytt abonnementsvalg i de tilfeller reglene ikke er fulgt. Den naturlige plasseringen for en slik bestemmelse bør være § 4-4 og ikke § 4-6.

Andre ledd slår fast at parter skal rette seg etter vedtak fattet av Statens medieforvaltning. Bestemmelsen tjener ingen åpenbare formål.

Tredje ledd gir Kongen hjemmel til å gi nærmere regler om klagebehandling. Det synes ikke å være behov for en generell hjemmel til å gi nærmere regler for klagebehandlingen i tillegg til de bestemmelser man kan gi om klagebehandling i medhold av forvaltningsloven.

Departementet foreslår på bakgrunn av dette å oppheve kringkastingsloven § 4-6.

4. FORSLAG TIL LOVENDRINGER

Ny § 3-3 skal lyde:

§ 3-3 Presentasjon av produkt og tjenester

Kringkastingsprogram skal ikke oppmuntre til kjøp eller leie av produkter eller tjenester, herunder kan de ikke inneholde skjult reklame eller spesielle salgsfremmende henvisninger til produkter eller tjenester, jf likevel § 3-5.

§ 3-4 tredje ledd skal lyde:

Sponsede program skal ikke oppmuntre til kjøp eller leie av sponsors eller tredje parts produkt eller tjenester, *herunder kan de ikke inneholde skjult reklame eller spesielle salgsfremmende henvisninger til slike produkt eller tjenester, jf likevel § 3-5.*

Ny § 3-5 skal lyde:

§ 3-5 Premier i kringkastingsprogram

I program der det forekommer premier får §§ 3-3 og 3-4 tredje ledd ikke anvendelse for premiepresentasjonen så lenge denne ikke er mer omfattende enn den informasjonen som med rimelighet vil være påkrevd for å orientere publikum om premien, herunder må presentasjonen ikke omfatte opplysninger om giveren eller andre av giverens produkter. Muntlig opplysning om hvem som er giver er likevel tillatt. Det skal særlig vises varsomhet ved presentasjon av premier i barneprogram.

Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om utforming av premiepresentasjoner.

Ny overskrift til kapittel 4 skal lyde:

Kap. 4. Videre sending i kringkastingsnett m.v.

Ny § 4-4 tredje ledd skal lyde:

Statens medieforvaltning kan pålegge kabeleier eller den som disponerer kabelnettet å legge til rette for et nytt valg av kringkastingssendinger når et valg av hvilke kringkastingssendinger som skal videresendes i kabelnettet ikke er gjennomført i samsvar med denne bestemmelsen eller forskrift gitt i medhold av denne bestemmelsen.

Nåværende § 4-4 tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

§ 4-5 første ledd skal lyde:

Statens medieforvaltning kan *i forskrift eller enkeltvedtak* forby videresending av fjernsynskanaler som

- a) sender reklame i strid med norsk lov
- b) sender program i pornografi eller vold i strid med norsk lov *eller andre program med innhold som i alvorlig grad kan være skadelig for mindreåriges fysiske, psykiske og moralske utvikling*
- c) sender program som kan være skadelige for barn eller ungdom når videresendingen skjer på tidspunkt barn eller unge er en dominerende seergruppe eller
- d) sender program som norsk rett har funnet i strid med straffelovens § 135 a.

Ny § 4-5 andre ledd skal lyde:

Videre kan Statens medieforvaltning i forskrift eller enkeltvedtak forby salg, utleie eller markedsføring av innretninger og tjenester som har som formål å gi tilgang til fjernsynskanaler som nevnt i første ledd.

Nåværende § 4-5 andre ledd blir nytt tredje ledd og skal lyde:

Kongen gir i forskrift nærmere regler om unntak fra forbudet i første ledd bokstav a og om prosedyrer m.v. i forbindelse med nedlegging av forbud etter første og andre ledd.

§ 4-6 oppheves

§ 10-1 første ledd litra a skal lyde:

- a) overtrer bestemmelser i kapitlene 2, 3, 4, 5, 6 §§ 8-1 og 8-2, eller forskrift *eller enkeltvedtak* gitt med hjemmel i disse bestemmelser.

§ 10-3 første ledd skal lyde:

Statens medieforvaltning kan ved overtredelse av *denne lov eller bestemmelse eller vilkår fastsatt i medhold av loven* ilegge overtredelsesgebyr til staten beregnet etter nærmere regler fastsatt av Kongen.

Ny § 10-4 skal lyde:

For å sikre at forpliktelser fastsatt i eller i medhold av loven oppfylles, kan Statens medieforvaltning fatte vedtak om tvangsmulkt til staten.

Tvangsmulkten kan fastsettes når overtredelse av loven eller vedtak i medhold av loven er oppdaget. Tvangsmulkten begynner å løpe dersom den ansvarlige oversitter den fristen for retting av forholdet som Statens medieforvaltning har fastsatt. Det kan fastsettes at tvangsmulkten løper så lenge det ulovlige forhold varer, eller at den forfaller for hver overtredelse.

Ilagt tvangsmulkt er tvangsgrunnlag for utlegg. Kongen kan i forskrift fastsette nærmere bestemmelser om ileggelse av tvangsmulkt, herunder om vilkår for tvangsmulkt og om tvangsmulktens størrelse.

Nåværende §§ 10-4 og 10-5 blir nye §§ 10-5 og 10-6.

5. LOVSPEIL

	Nåværende bestemmelser	Forslag til nye bestemmelser
Ny § 3-3		Presentasjon av produkter og tjenester
		<i>Kringkastingsprogram skal ikke oppmuntre til kjøp eller leie av produkter eller tjenester, herunder kan de ikke inneholde skjult reklame eller spesielle salgsfremmende henvisninger til produkter eller tjenester, jf likevel § 3-5.</i>
§ 3-4	Sponsing	Sponsing
Tredje ledd	Sponsored program skal ikke oppmuntre til kjøp eller leie av sponsors eller tredje parts produkt eller tjenester, og kan ikke inneholde spesielle salgsfremmende henvisninger til slike produkt eller tjenester.	Sponsored program skal ikke oppmuntre til kjøp eller leie av sponsors eller tredje parts produkt eller tjenester, <i>herunder kan de ikke inneholde skjult reklame eller spesielle salgsfremmende henvisninger til slike produkt eller tjenester, jf likevel § 3-5.</i>
Ny § 3-5		Premier i kringkastingsprogram
		<i>I program der det forekommer premier får §§ 3-3 og 3-4 tredje ledd ikke anvendelse for premiepresentasjonen så lenge denne ikke er mer omfattende enn den informasjonen som med rimelighet vil være påkrevd for å orientere publikum om premien, herunder må presentasjonen ikke omfatte opplysninger om giveren eller andre av giverens produkter. Muntlig opplysning om hvem som er giver er likevel tillatt. Det skal særlig vises varsomhet ved presentasjon av premier i barneprogram.</i> <i>Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om utforming av premiepresentasjoner.</i>
Kap. 4	Videresending i kabelnett	Kap. 4. Videresending i kringkastingsnett m.v.
§ 4-4	Valg av kringkastingssendinger	Valg av kringkastingssendinger

Tredje ledd	Kongen kan i forskrift gi regler om fremgangsmåte m.v. ved valg av kringkastingssendinger.	<i>Statens medieforvaltning kan pålegge kabeleier eller den som disponerer kabelnettet å legge til rette for et nytt valg av kringkastingssendinger når et valg av hvilke kringkastingssendinger som skal videresendes i kabelnettet ikke er gjennomført i samsvar med denne bestemmelsen eller forskrift gitt i medhold av denne bestemmelsen.</i>
Fjerde ledd		Kongen kan i forskrift gi regler om fremgangsmåte m.v. ved valg av kringkastingssendinger.
§ 4-5	Forbud mot videresending	Forbud mot videresending
Første ledd	<p>Statens medieforvaltning kan forby videresending av fjernsynskanaler som</p> <p>a) sender reklame i strid med norsk lov</p> <p>b) sender program med pornografi eller vold i strid med norsk lov</p> <p>c) sender program som kan være skadelige for barn eller ungdom når videresendingen skjer på tidspunkt barn eller ungdom er en dominerende seergruppe eller</p> <p>d) sender program som norsk rett har funnet stridende mot straffelovens § 135 a.</p>	<p>Statens medieforvaltning kan i forskrift eller enkeltvedtak forby videresending av fjernsynskanaler som</p> <p>a) sender reklame i strid med norsk lov</p> <p>b) sender program med pornografi eller vold i strid med norsk lov eller andre program med innhold som i alvorlig grad kan være skadelig for mindreåriges fysiske, psykiske og moralske utvikling</p> <p>c) sender program som kan være skadelige for barn eller ungdom når videresendingen skjer på tidspunkt barn eller ungdom er en dominerende seergruppe eller</p> <p>d) sender program som norsk rett har funnet stridende mot straffelovens § 135 a.</p>
Andre ledd	Kongen gir i forskrift nærmere regler om unntak fra forbudet i første ledd bokstav a. Kongen gir i forskrift nærmere regler om prosedyrer m.v. i forbindelse med nedlegging av forbud etter første ledd bokstavene a, b, c og d.	<i>Videre kan Statens medieforvaltning i forskrift eller enkeltvedtak forby salg, utleie eller markedsføring av innretninger og tjenester som har som formål å gi tilgang til fjernsynskanaler som nevnt i første ledd.</i>
Tredje ledd		Kongen gir i forskrift nærmere regler om unntak fra forbudet i første ledd bokstav a og om prosedyrer m.v. i

		forbindelse med nedlegging av forbud etter første og andre ledd.
§ 4-6	<p>Klagerett, klageorgan</p> <p>Abonnenter, kabeleier eller den som disponerer kabelnettet, kan påklage vedtak som gjelder videresending av kringkasting etter bestemmelsene i dette kapittel, herunder valg av kringkastingsendinger, til Statens medieforvaltning.</p> <p>Partene skal rette seg etter pålegg og vedtak fra Statens medieforvaltning.</p> <p>Kongen gir i forskrift nærmere regler om klagefrister, avgrensinger i klageretten, klageorgan og saksbehandling for klagesaker.</p>	Oppheves
§ 10-1 Første ledd litra a	<p>Med bøter eller fengsel inntil 6 måneder straffes den som forsettlig eller uaktsomt</p> <p>a) overtrer bestemmelser i kapitlene 2, 3, 4, §§ 8-1 og 8-2, eller forskrift gitt med hjemmel i disse bestemmelser.</p>	<p>Med bøter eller fengsel inntil 6 måneder straffes den som forsettlig eller uaktsomt</p> <p>a) overtrer bestemmelser i kapitlene 2, 3, 4, 5, 6 §§ 8-1 og 8-2, eller forskrift eller enkeltvedtak gitt med hjemmel i disse bestemmelser.</p>
§ 10-3 Første ledd	Overtredelsesgebyr	Overtredelsesgebyr
	Statens medieforvaltning kan ved overtredelse av lovens kapittel 3 eller forskrift gitt i medhold av kapittel 3 ilegge overtredelsesgebyr til staten beregnet etter nærmere regler fastsatt av Kongen. Det samme gjelder ved overtredelse av lovens § 2-8 eller forskrift gitt i medhold av paragrafen.	Statens medieforvaltning kan ved overtredelse av <i>denne lov eller bestemmelse eller vilkår fastsatt i medhold av loven</i> ilegge overtredelsesgebyr til staten beregnet etter nærmere regler fastsatt av Kongen.
§ 10-4	Tidsavgrenset forbud mot å sende reklame, inndragning av konsesjon m.v.	Tvangsmulkt
	Når bestemmelse i kapittel 3 eller forskrift gitt i medhold av kapittel 3 er overtrådt av noen som har handlet på vegne av en kringkaster, kan Statens medieforvaltning forby selskapet å sende reklame i en tidsavgrenset periode.	<p><i>For å sikre at forpliktelser fastsatt i eller i medhold av loven oppfylles, kan Statens medieforvaltning fatte vedtak om tvangsmulkt til staten.</i></p> <p><i>Tvangsmulkten kan fastsettes når overtredelse av loven eller vedtak i medhold av loven er oppdaget.</i></p>

	<p>Ved gjentatte eller grove overtredelser av denne lov eller bestemmelse eller vilkår fastsatt i medhold av loven foretatt av noen som har handlet på vegne av person eller foretak som er gitt konsesjon i medhold av §§ 2-1 eller 2-2, kan Statens medieforvaltning inndra konsesjonen. Inndragningen kan gjøres tidsavgrenset.</p> <p>Kongen kan gi nærmere regler om vedtak om forbud mot å sende reklame og inndragning av konsesjon, herunder om opplysningsplikt for kringkastere.</p>	<p><i>Tvangsmulkten begynner å løpe dersom den ansvarlige oversitter den fristen for retting av forholdet som Statens medieforvaltning har fastsatt. Det kan fastsettes at tvangsmulkten løper så lenge det ulovlige forhold varer, eller at den forfaller for hver overtredelse.</i></p> <p><i>Ilagt tvangsmulkt er tvangsgrunnlag for utlegg. Kongen kan i forskrift fastsette nærmere bestemmelser om illeggelse av tvangsmulkt, herunder om vilkår for tvangsmulkt og om tvangsmulktens størrelse.</i></p>
Ny § 10-5 (tidl. § 10-4)		Tidsavgrenset forbud mot å sende reklame, inndragning av konsesjon m.v.
		(Samme ordlyd som dagens § 10-4)
Ny § 10-6 (tidl. § 10-5)		Lovens ikrafttreden mv.
		(Samme ordlyd som dagens § 10-5)